

Yokuth ≈ Dobrá Voda ≈ Somorova Ves

Pri príležitosti výročia prvej písomnej zmienky o obci Somorova Ves máj 2008 nepredajné

Živio, živio!

Každý človečik sa od svojho detstva zoznamuje s najbližšími ľuďmi, vecami i prírodou, nebom i rodným obzorom.

Učí sa pomenovať všetko, čo vidí, spoznáva a precitňuje. Od rodnej kolísky až po vek zrelosti, životného zenitu, až po starobu - to je ten najkrajší dialóg s rodným krajom.

„Somorka“ je kraj, kde si sa narodil a ktorý dôverne poznáš od detstva. Zostáva navždy najkrajším a aj keď prejdeš všetky sveta kraje v spomienkach len tento sa Ti vracia späť a nemôžeš žiadny iný chcieť. Je s Tebou prepojený mysl'ou, krvou, žitím, veď je to Tvoj rodný kraj.

Práve v tomto roku si v našej najmenšej časti obce pripomíname okrúhle 660. výročie prvej písomnej zmienky. Viem, že občania Somorovej Vsi sú na svoje historické korene hrdí a svojou súdržnosťou sú známi pri organizovaní rôznych kultúrnych a spoločenských aktivít.

Preto želim všetkým, aby boli voči sebe aj naďalej ohľaduplní, tolerantní a láskaví. Aby žili dôstojný život statočných ľudí. Aby Vaše deti v tomto kraji nachádzali istotu domova. Istotu každodenných i sviatočných návratov.

*Ing. Július Duranzia
starosta obce*

Čriepky z histórie

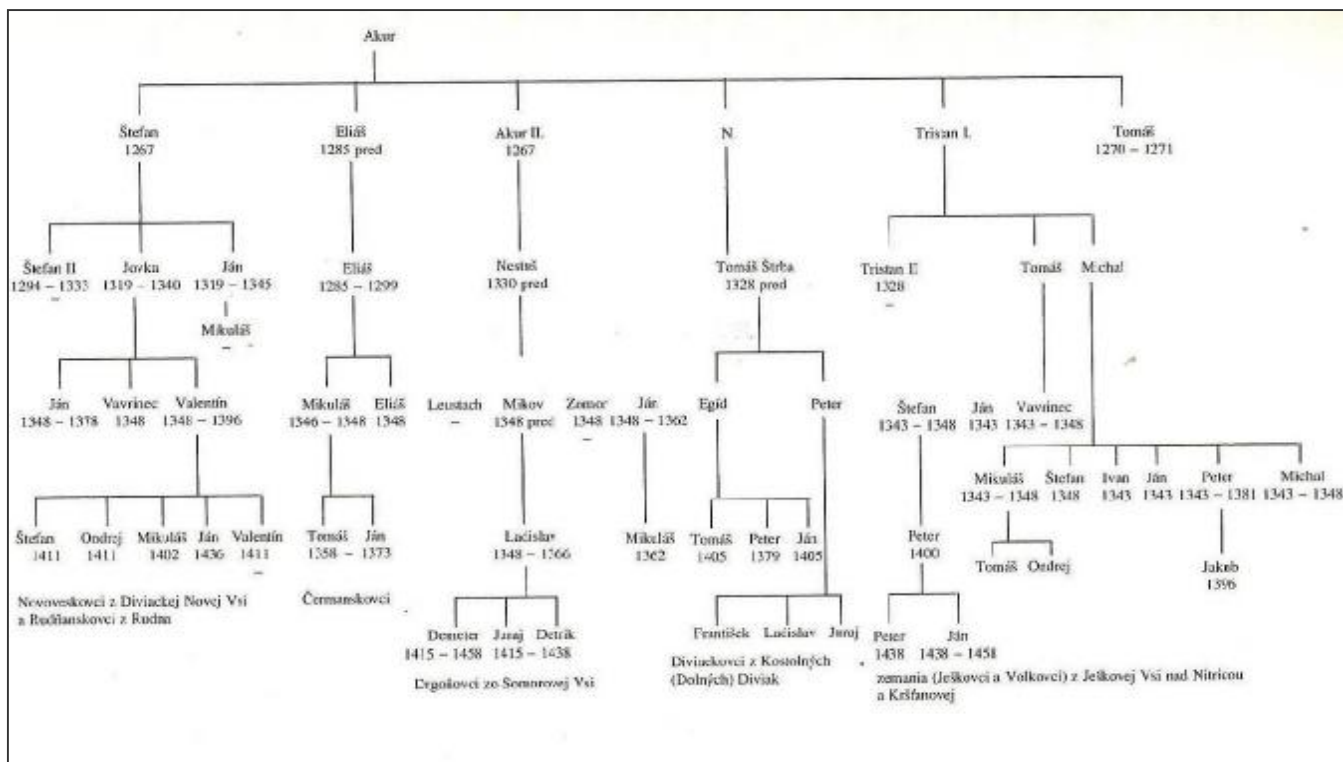
- ~ V 1. pol. 13. storočia sa začalo zahusťovanie už existujúceho osídlenia Rudnianskej doliny. Na príhodných miestach, zvyčajne pri vodnom toku alebo prameni v rámci pomerne veľkých chotárov starých dedín, vznikali nové osady, ktoré spravidla niesli meno svojho zakladateľa. Somorova Ves vybudovaná potomkami Akurovej vetvy rodu Diviackovcov sa považuje za najstaršiu z takto vzniknutých nových lokalít.
- ~ V pol. 14. storočia vlastnil Dobrú Vodu Akurov vnuk Nestuš. Podľa jeho syna Somora (Zumur) bola neskôr osada nazvaná Somorova Ves.
- ~ V pol. 15. st. osadu tvorili 4 domy.
- ~ V r. 1516 sa spomína vlastník a zemepán Ján Drgoň (Johannes Dorgony) zo Somorovej Vsi.
- ~ Na prelome 60. a 70. rokov 18. storočia boli v dedine 3 sedliaci, robotovalo sa tu 2 dni týždenne s dobytkom alebo každý deň peši. Bolo tu 8 ha poddanskej pôdy, 1 človek musel ísť do žatvy, dedinčania museli napriať 5 rífov plátna z poddanských konopí a odovzdávať po 2 kurčatá.

(Horná Nitra 14, vlastivedný zborník)

- ~ O dejinách obce vieme veľmi málo. Po prvýkrát sa spomína v listine v roku 1348 a uvádza sa v nej iba toľko, že patrila bližšie nemenovaným rodinám (pravdepodobne Akurovým potomkom).

- ~ Podľa pečatidla zo 17. storočia sa miestni obyvatelia zaoberali ovčiarstvom. Málo zručný kovorytec do dolnej časti okrúhleho poľa pečatila vyryl kráčajúcu ovcu, zobrazil ju však veľmi schematicky. Vlastné pečatidlo sa nezachovalo. Jeho odlačky sa našli v dokumentoch z roku 1772 – 1782 a 1801. Podľa zachovaných pečatí bol navrhnutý heraldickou komisiou aj erb tejto pôvodne samostatnej obci: v zelenom štíte kráčajúca strieborná ovca. (z listu Ministerstva vnútra SR 14.3.1996)

Akurova (diviacka) vetva rodu Diviackovcov

Vraj čvíčalníci?

„V strednej a dolnej časti Rudnianskej doliny sa obyvatelia zaoberali zaujímavým druhom doplnkového zamestnania – chyťaním čvíkot – čvíčal (druh drozda, spevavý sťahovavý vták).

8 čvíčal malo približne 1 kg mäsa. Predávali ich miestnej „honorácii“ za 12 – 14 grajciarov za kus.

Lovilo sa dvojakým spôsobom – na lep (smolu) a do sídiel. Sídlia si zhotovovali spleť vlasov z konského chvosta. Z obavy o poškodenie konských chvostov majitelia koní pri vstupe na „čvíkotárske“ územia koňom zväzovali chvosty do uzla.

Čvíkotár nazbieral na duboch bobule imelovca - „jahodičky“. Sú to žlté bobule vo veľkosti hrachu. Zbierali sa od Michala do Všetichsvätých. Z 3 – 4 vedier „jahodičiek“ (asi 80 litrov) je možné vyrobiť 5-6 kg lepu. Do jahodičiek sa prileje voda a za stáleho miešania sa z nich uvarí maša podobná lekváru. Táto práca trvá od rána do večera. Pri varení sa skúša, či sa hmota naťahuje na vareche a či sú jadierka čisté. Vzniknutá hmota sa

nechá vychladnúť, potom sa v potoku miesi, perie a premýva, aby sa očistila od jadierok. Potom sa pridáva olej z konopného alebo ľanového oleja úmerne k mrazom a varí sa „zápražka“.

Tieto informácie poskytli o.i. aj Štefan Masaryk zo Somorovej Vsi pred 40 rokmi Vlastivednému múzeu v Bojniciach.“ (z listu vydaného OcÚ Diviaky nad Nitricou pri príležitosti 1. písomnej zmienky o obci Mačov v r. 1996).

Somorova Ves v obrazoch

najstarší dom Ján Hagara - Lazovský

spoločné stretnutia na 1. mája

stavenie mája je vždy súčasťou života v tejto časti obce

brigády na Dome smútku

na okrajoch obce vyrastajú nové domy

najstarší občania

najmladšia generácia

Somorova Ves v číslach

Počet obyvateľov k 30. 4. 2008:	131 (72 žien, 59 mužov)
počet domácností:	38
najmladší:	Ema Kluvancová (15.3.2006, č.d. 108) Maroš Frič (17. 10. 2005, č.d. 704)
najstarší:	Mária Iliášová (25.12.1926, č.d. 101) Jozef Duchoň (27.4.1924, č.d. 86)
uzavreté manželstvo:	2007 – 1 (Silvia Kulifajová a Stanislav Goruška)
prist'ahovaní:	2005 – 11
	2006 – 1 (Štefan Vajaš)
	2007 – 2 (Jana Holbová, František Holba)
	2008 – 5 (Andrej, Mária a Stanislav Duchoňovci, Eva a Marek Petrášovci)
odst'ahovaní:	0
zosnulí:	2002 - 1(Ing. Jozef Hagara)
	2003 – 1 (Emília Fričová)
	2004 - 0
	2005 – 3 (/Mária Masaryková, Ľudovít Frič, Štefan Hagara)
	2006 – 3 (Štefan Masaryk, Marian Divéky, Jozef Pánis)
	2007 – 1 (Štefan Vavro)
Top mená:	
mužské:	Jozef (6), Michal(4), Štefan(4), Peter(4), Ján(3), Ľubomír(3) – celkom 33 rôznych mien
ženské:	Emília (5), Jana(5), Anna(4), Helena(3), Mária(3) celkom 47 rôznych mien

Hovorí sa, že...

- ~ Somorova Ves ako obec patrila najskôr do susednej Diviackej Novej Vsi. No keď tam začala kolektivizácia a vzniklo družstvo, Somoroveni sa vraj rozhodli prejsť pod Diviaky, pretože tu ešte družstvo nebolo.
- ~ Rozhodnutie o vstupe do družstva súviselo s podmienkou Somorovenov na elektrifikáciu „osady“ (prebiehala v období jeseň 1957 – jar 1958).
- ~ Na autobusovej zastávke v Somorovej Vsi dodnes niektorí cestujúci zapískajú zvláštnym a tým istým tónom – vieme prečo!

Dom smútku

Rok 1999 sa stal rokom príprav na výstavbu Domu smútku a úprav okolia obce – celkovo domáci odpracovali 258 brigádnických hodín.

Rok 2001 a 2002 boli rokmi pokračujúcej výstavby Domu smútku. Občania odpracovali 266 a 247 brigádnických hodín. Treba spomenúť zásluhu Alojza Adamca na organizovaní týchto brigád. V prípade nedostatku materiálu a v záujme urýchlenia prác občania donášali materiál aj z domu (viazací, armovací, lešenársky, šalovací a pod).

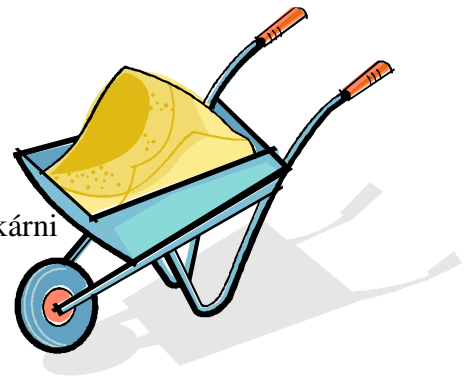
Zabezpečenie a evidencia kopania jám pre zosnulých:

do roku 1978 Štefan Masaryk st.
1978-1990 Štefan Hagara

1991-1997 Marián Masaryk
1998-2002 Alojz Adamec

Najvýznamnejšie zrealizované akcie

- ~ výstavba domu smútku (2002)
- ~ oprava autobusovej čakárne
- ~ asfaltovanie cesty Pánisová – R. Divéky
- ~ priebežné opravy komunikácií
- ~ oprava ohrady, oplotenia a brány – cintorín – Dom smútku
- ~ predĺženie vodovodného potrubia na cintorín
- ~ montáž pouličného osvetlenia k cintorínu a autobusovej čakárni
- ~ montáž motorovej a svetelnej zásuvky k cintorínu
- ~ pravidelné kosenie cintorína (predtým Jozef Adamec)
- ~ vykášanie a čistenie okolia komunikácie a okolia obce
- ~ rozšírenie obecného rozhlasu
- ~ občasné opravy chodníka „Vikárka“
- ~ terénne úpravy a vyštrkovanie parkoviska pri cintoríne na podnet p. Viktora Divékyho

Mnohé akcie si predtým občania zabezpečovali brigádami spojenými s občerstvením. Zdrojom pre zabezpečenie občerstvenia boli prostriedky získané „licitáciou“ – oberanie čerešní na cintoríne, zber sena a drobné príjmy od Obecného úradu Diviaky nad Nitricou a miestneho družstva. Týchto akcií sa občania zúčastňovali ochotne a bolo pri nich veselo. Organizátormi boli hlavne Ondrej Iliáš, Štefan Hagara a Jozef Adamec. Dokonca nebola núdza ani o spoločné veľkonočné oblievačky.

Z mnohých podujatí je v obci zhotovený a vedený fotoalbum. Niektorí občania majú aj vlastné videonahrávky.

V Somorovej Vsi je už dávnejšie zvykom stretávanie sa občanov v 1. májový deň, aby spoločne posedeli v prírode „Za rybníčkami“. Obyčajne sa pri tom varí guláš, je zabezpečená opekačka z vlastných zdrojov, ale i podávanie špeciálnych opekaných klobás (recept p. Roland Eisenhardt). Posedenia sú spojené so športom (futbal, streľba zo vzduchovky do terča,...).

Podobných akcií bolo v minulosti viac a niektoré boli spojené aj so živou hudbou, o ktorú sa postaral p. Ján Adamec (1995, 2002, 2006).

V roku 1995 mužské družstvo Somorovej Vsi na tretí pokus vyhralo futbalový turnaj O pohár starostu obce.

Stalo sa tak po dlhej perepúti v minulých dvoch rokoch 1993-1994, keď pre nedostatok mužskej populácie museli prísť vypomôcť aj spriaznení zo susednej Diviackej Novej Vsi.

V roku 1995 Somoroveni konečne zostavili družstvo z „vlastných zdrojov“ podľa

všeobecne uznávaných dedinských pravidiel. Dokázali publiku a hráčom ostatných častí obce, že v Somorke „Za rybníčkami“ sa nerobí iba guláš a špekačky, ale že sa tu v minulosti aj tvrdo trénovalo, čoho výsledkom bol vtedajší hráčsky káder zložený prevažne z neaktívnych futbalistov. Títo chlapci dokázali aj napriek svojim dvom handicapom (kilá a roky) dať hlavy do smútku aj aktívnym hráčom z inak omnoho početnejších častí našej obce a rozpútať debaty medzi chlapmi po dedinských krčmách, ktoré občas počuť ešte aj dnes. Na Putovný pohár starostu obce sa v roku 1995 historicky prvýkrát vyrylo aj meno tejto časti obce - Somorova Ves.

My dúfame, že tréningy na “zarybníčkových” akciách pomôžu vychovať aj ďalšiu úspešnú generáciu futbalistov.

Časť obce Diviaky Nad Nitricou

Somorova Ves

si v týchto dňoch pripomína **660. výročie** prvej písomnej zmienky.

Pri tejto príležitosti Občiansky výbor časti Somorova Ves v spolupráci s kultúrnou komisiou pri OČÚ v Diviakoch nad Nitricou organizuje stretnutie obyvateľov tejto časti obce, jej rodákov a obyvateľov ostatných častí Diviakov nad Nitricou.

Dátum stretnutia: **31. mája. 2008** (sobota) o **15⁰⁰** hod

Program : **Dychová hudba „Novejsanka“**
Privítanie účastníkov oslavy
a slávnostný príhovor
Krátky kultúrny program
Športové súťaže pre deti
Voľná zábava do rána bieleho...

Miesto stretnutia: **V „Dolinke“**

O občerstvenie je postarané. Vo večer bude opekačka z vlastných zdrojov.

Všetci ste srdečne vítaní!

Občiansky výbor pre volebné obdobie
2007-2010:

Jarko Úradník (predseda)

Ing. Anna Hagarová

Ing. Alojz Hagara (členovia)

????????????????????????????????????

Tento list vydaný k príležitosti zachovania prvej písomnej zmienky o obci Somorova Ves

vydal: Obecný úrad 972 25 Diviaky nad Nitricou 167

(046/5464082-3,

* : oucdiviaky.nadnitricou@stonline.sk

redakčná rada: Mgr. Gabriela Paulďurová

Ing. Alojz Hagara

tlač: Alius, Prievidza

náklad: 300 ks

Príspevky neprešli obsahovou úpravou